

kunne brandskatte Landet til Fordel for Kjøbenhavn, fordi Landet uden for Kjøbenhavn faar Lov til at faa sit Skolevæsen ordnet paa tidssvarende Maade. Indtil 1869 ydedes der til Kjøbenhavns Kommune af Statskassen et Bidrag, som aarlig androg 91,658 Kr., men dette Mellemværende, denne Forpligtelse til aarlig at støtte Kjøbenhavns Kommune har Staten saare kulant afviklet, idet Staten en Gang for alle betalte denne aarlige Afgift med 1,589,600 Kr. Staten er altsaa kvit i saa Henseende og er ikke forpligtet til at betale noget, allermindst 170,000 Kr. aarlig til Kjøbenhavns Kommune, fordi man ordner Skolevæsenet uden for Kjøbenhavn paa tidssvarende Maade. Nej, hele dette Spørgsmaal, som den ærede Ordfører er saa ivrig en Talsmand for, er, naar alt kommer til alt, kun et Klister for at holde Reformpartiet sammen, fordi han ikke tør vove at tage Striden op paa det Punkt med sine kjøbenhavnske Kolleger. Det er et Vidnesbyrd om, hvilken Magt de kjøbenhavnske Rigsdagsmænd have over dette Tings Flertal, at dette Flertal ikke tør vove at gøre Modstand imod sine kjøbenhavnske Kolleger, men er straks paa Forhaand, paa første Stadium, paa første Trin, gaaet ind paa at betale de 170,000 Kr. Naar de Herrer endelig have til Hensigt at give disse Penge, kunde de dog i det mindste, synes mig, have været saa forsigtige at vente til Fællesudvalget, men de have lige paa første Haand spillet dette Kort fra sig uden at faa noget som helst Stik hjem til Gængæld. Havde de Herrer ventet, var det muligt, at de kunde have købt adskillige Friheder paa Skoleloven til Gavn for Befolkningen, naar de endelig vilde give de 170,000 Kr. Jeg vil ikke være med til at give denne Bevilling, idet jeg finder, det er en blodig Uret mod det øvrige Land at brandskatte det til Fordel for Kjøbenhavn i et Forhold, der aldeles ikke vedkommer Kjøbenhavn. Derfor anbefaler jeg Tinget at stemme for Ændringsforslaget, der gaar ud paa at udlette § 33 af dette Lovforslag.

K. M. Klausen: De langvarige Forhandlinger, der nu i 3 Aar ere førte angaaende Skoleloven, ere et sørgeligt Vidnesbyrd om, hvor tungt og trangt vort Regeringsmaskineri arbejder, og et Vidnesbyrd om, hvor uhyre vanskeligt det er nu for Tiden at kunne naa frem i demokratisk Retning. Disse Forhandlinger maa tillige i en anden Henseende minde os om, at der udkræves den største Agtpaagivenhed, for at vi ikke skulle komme til at gaa

den modsatte Vej, at vi ikke skulle komme til at miste Rettigheder, som Befolkningen hidtil har siddet inde med. Kernepunktet i denne Strid om Skoleloven er jo aldeles afgjort Kaldelsespargraffen, og det forekommer mig, at der nu er langt mere Grund end tidligere til at være meget paa-passende over for dette Spørgsmaal. Efter de Fortolkninger af Loven af 8de Marts 1856, som den højtærede Minister har godkendt, synes jeg, at vi paa ingen Maade kunne blive ved det bestaaende, men at vi aldeles sikkert maa have afgjort, hvad Meningen skal være, saa at vi kunne vide, hvad Ret Befolkningen har, og hvad Ret de kaldende Myndigheder sidde inde med. Ligeledes forekommer det mig, at den Affattelse, Landstinget har givet denne Paragraf, er af en saadan Beskaffenhed, at Folketinget paa ingen mulig Maade kan gaa ind paa den. Den forekommer mig at være uantagelig i to Henseender. Den er for det første uantagelig for Befolkningen, og for det andet synes jeg, den er uantagelig, uheldig for selve Lærerstanden. Efter de Bestemmelser, Landstinget har sat ind, skal det jo være saaledes, at de kaldende kunne udskyde enhver, de ikke finde skikket og egnet til det paagældende Embede, og man kan jo være vis paa, at de kaldende Myndigheder altid kunne faa en Hage at hænge sig ved over for en Ansøger. Der kan tages Hensyn til hans Alder — han kan være for ung, og han kan være for gammel. De have Ret til at tage Hensyn til hans Eksamenskarakter og kunne herved tage Hensyn ikke alene til Hovedkarakteren men ogsaa Specialkaraktererne. Der vil altsaa let kunne blive et eller andet, hvorpaa man kan finde noget at udsætte. Og endelig kunne de paagældende tage Hensyn til de Vidnesbyrd, vedkommende Lærer har erhvervet sig for udført Lærergerning, og som han skal forelægge, naar han søger Embede. Altsaa baade fra Befolkningens og fra Lærernes Standpunkt synes jeg ikke, at vi kunne gaa ind paa den Bestemmelse, Landstinget har sat ind i Loven. Navnlig finder jeg, at Lærerne selv ere meget daarlig tjente med, at det skulde blive til Lov, som Landstinget har foreslaaet, thi derved vil den danske Lærerstand, tror jeg, komme i et meget stærkt Afhængighedsforhold til Præstestanden, og dette vil netop under de nuværende Forhold være overordentlig uheldigt. Vi vide jo alle sammen, at der inden for Præstestanden er en Retning, som breder sig særlig stærkt i den senere Tid, nemlig Indre Mission. At give Indre Mis-